

ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่าง
ยุติธรรมกับความไว้วางใจในหัวหน้าหรือผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ
โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง

นาง นลินี เนตรยัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ISBN 974-14-2756-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS BETWEEN RESPECT, INTERACTIONAL JUSTICE,
AND TRUST IN HEAD NURSES AMONG STAFF NURSES,
GENERAL HOSPITALS, CENTRAL REGION

Mrs. Nalinee Netyoung

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Administration

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

ISBN 974-14-2756 -5

Copyright of Chulalongkorn University

491513

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์
อย่างยุติธรรม กับความไว้วางใจในหัวหน้าหรือผู้ป่วยของพยาบาล
ประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง

โดย

นางนลินี เนตรยัง

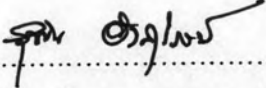
สาขาวิชา

การบริหารการพยาบาล

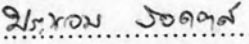
อาจารย์ที่ปรึกษา

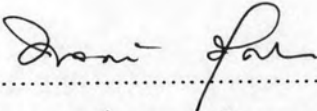
รองศาสตราจารย์ พ.ศ.ศ.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุมพรารณ

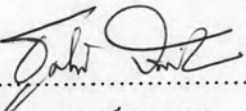
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ศ.อ.หญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พ.ศ.ศ.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุมพรารณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต)

ง
นลินี เนตรยัง : ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม
กับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง.

(RELATIONSHIPS BETWEEN RESPECT, INTERACTIONAL JUSTICE, AND TRUST IN
HEAD NURSES AMONG STAFF NURSES, GENERAL HOSPITALS, CENTRAL REGION)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.พ.ต.ต.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชูณหปราณ, 130 หน้า. ISBN 974-14-2756-5

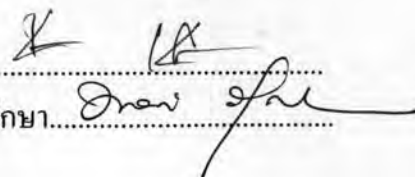
การวิจัยแบบบรรยายเชิงความสัมพันธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความไว้วางใจใน
หัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม กับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของ
พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลประจำการ จำนวน 368 คน
ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย
แบบสอบถามการยอมรับนับถือ และแบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม ซึ่งได้รับการตรวจสอบ
ความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และคำนวณค่าความเที่ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
เท่ากับ .98, .95, .97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง อยู่
ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.10$)
2. การได้รับการยอมรับนับถือ มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง กับความไว้วางใจใน
หัวหน้าหอผู้ป่วย ($r = .63$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง กับความไว้วางใจในหัวหน้า
หอผู้ป่วย ($r = .83$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาขาวิชา...การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา.....2549.....

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4777837536 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: RESPECT / INTERACTIONAL JUSTICE / TRUST/ STAFF NURSES

NALINEE NETYOUNG : RELATIONSHIPS BETWEEN RESPECT,
INTERACTIONAL JUSTICE, AND TRUST IN HEAD NURSES AMONG STAFF
NURSES, GENERAL HOSPITALS, CENTRAL REGION

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. POLICE MAJOR. PAUNGPHEN
CHOONHAPRAN, Ph.D., pp. 130. ISBN 974-14-2756-5.

The purposes of this descriptive correlational research were to study the level of trust in head nurses, and to investigate the relationships between respect, interactional justice, and trust in head nurses among staff nurses, General Hospitals, Central Region. The research subjects consisted of 368 staff nurses selected by multi-stage sampling technique. Research instruments were trust in head nurses, respect and interactional justice questionnaires. The questionnaires were examined by a panel of expert for their content validity. The demonstrated acceptable Cronbach's alpha coefficients at .98, .95, and .97, respectively. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

Major findings were as follows :

1. Trust in head nurses among staff nurses, General Hospitals, Central Region was at the high level ($\bar{X} = 4.10$)
2. There was significantly positive relationship between respect and trust in head nurses among staff nurses, General Hospitals, Central Region at the .01 level. ($r=.63$)
3. There was significantly positive relationship between interactional justice and trust in head nurses among staff nurses, General Hospitals, Central Region at the .01 level. ($r=.83$)

Field of study.....Nursing Administration.....Student's signature.....*Nalinee Netyoung*.....
 Academic year.....2006.....Advisor's signature.....*Paungphen Choonphan*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาและความดูแลอย่างดียิ่งจากอาจารย์ รongศาสตราจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุมหปราน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณา ให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งแนวทางที่เป็นประโยชน์ แก่ใจข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี ประธานสอบ วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำชี้แนะทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขให้คำแนะนำใน การปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการโรงพยาบาลและหัวหน้าพยาบาลทั้ง 11 แห่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ และการรวบรวม ข้อมูลตลอดจนพยาบาลประจำการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลาการศึกษา

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านหมี่ หัวหน้าพยาบาล หัวหน้าห้องผ่าตัด เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดทุกท่าน และคุณวิรัชรอง ยศะสินธุ ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี และขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่ให้กำลังใจตลอดเวลา ที่ศึกษาร่วมกัน

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นแรงบันดาลใจให้ลูก ทำสิ่งที่หวังได้สำเร็จ ขอขอบคุณครอบครัวเนตรยัง ที่คอยสนับสนุนให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือในทุกๆ ด้านตลอดระยะเวลาการศึกษา และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือ และมีได้กล่าวถึงในที่นี้ ความ ดีและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	7
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.4 แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	8
1.5 สมมติฐานของการวิจัย.....	10
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	10
1.7 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.1 การปฏิบัติงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขต ภาคกลาง.....	15
2.2 การยอมรับนับถือ	28
2.3 การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม.....	35
2.4 ความไว้วางใจ.....	38
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	63

3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	64
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	70
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	93
5.2 อภิปรายผล.....	95
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	101
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	116
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	118
ภาคผนวก ค จดหมายเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและจดหมายขอความร่วมมือในการ ทำวิจัย.....	126
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	130

สารบัญญัตราง

หน้า

ตาราง

1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคกลาง.....	66
2. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างและร้อยละของแผนกที่ปฏิบัติงาน.....	67
3. ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม การได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม และความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง.....	73
4. จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ จำแนกตามอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับตำแหน่ง แผนกที่ปฏิบัติงาน.....	77
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกเป็นรายด้าน.....	79
6. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านความสามารถ ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	80
7. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านความเปิดเผย ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	81
8. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านความห่วงใย ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	82
9. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านความเชื่อถือได้ ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	83
10. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการได้รับการยอมรับนับถือ จำแนกเป็นรายด้าน.....	84
11. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	85

ตาราง

12. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านการยอมรับนับถือจากหัวหน้าหอผู้ป่วย ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	86
13. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านการยอมรับนับถือจากตนเอง ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	87
14. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม จำแนกเป็นรายด้าน.....	88
15. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม ด้านความยุติธรรมระหว่างบุคคล ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	89
16. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม ด้านความยุติธรรมด้านข้อมูลข่าวสาร ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง จำแนกตามรายชื่อ.....	90
17. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์ อย่างยุติธรรม กับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง (n=368).....	91